

SOLFEŻ BARWY

Nazwa przedmiotu

Wydział Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot

program studiów

Reżyseria Dźwięku

Kierunek

Sound design

Specjalność

-

Specjalizacja

stacjonarne	pierwszego stopnia	obowiązkowy	ćwiczenia	grupowe	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć	Tryb realizacji	

ROK I		ROK II		ROK III	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
✓	✓	✓	✓	□	□
Z	ZO	Z	ZO		
ECTS					
2	2	2	2		

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem

120

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta

120

punkty ECTS

8

* Forma zaliczenia: **Z** – zaliczenie bez oceny | **ZO** – zaliczenie z oceną | **E** – egzamin

Koordinator przedmiotu	Kierownik Zakładu Reżyserii Dźwięku	
Prowadzący przedmiot	ad. dr hab. Tomira Rogala wykł. Łukasz Zięba	t.rogala@amfn.pl l.zieba@amfn.pl

Metody kształcenia		Metody weryfikacji efektów uczenia się	
1.	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	1.	realizacja zleconego zadania
2.	prezentacja nagrań	2.	kolokwium pisemne
3.	rozwiązywanie zadań	3.	egzamin (standaryzowany, na bazie problemu)
4.	praca indywidualna	4.	

Podstawowe kryteria oceny

semestr I

Zaliczenie na podstawie obecności i aktywnego uczestnictwa w zajęciach

semestr II

- Testy sprawdzające umiejętność zauważania i rozpoznawania zmian barwy dźwięku (przekształcenia liniowej charakterystyki pasma dźwięku).
- Test pisemny z wiedzy (elementy akustyki i słuchowej percepcji dźwięku)
- Ocena uwzględnia również postępy rozwoju tej umiejętności dające się zaobserwować podczas zajęć.

semestr III

Zaliczenie na podstawie obecności i aktywnego uczestnictwa na zajęciach

semestr IV

- Prezentacja przygotowanej samodzielnie pracy z zakresu percepcji słuchowej dźwięków
- Test końcowy z wiedzy z zakresu psychoakustyki i uzupełniający test umiejętności zauważania i rozpoznawania zmian w brzmieniu dźwięku.

Cele przedmiotu

- Rozwijanie umiejętności opisywania wrażeń słuchowych.
- Rozwijanie wrażliwości słuchu na barwę dźwięku, umiejętności opisywania, zapamiętywania i rozpoznawania barwy, czułości na zmiany barwy dźwięku.
- Poznanie granicznych możliwości słuchu w zakresie różnicowania wrażeniowych cech dźwięku.
- Poznanie zależności elementarnych cech wrażenia słuchowego od fizycznych cech dźwięku.
- Zapoznanie z podstawowymi zjawiskami psychofizycznymi wpływającymi na percepcję dźwięku.
- Wykształcenie umiejętności słuchowej oceny jakości dźwięku.

Wymagania wstępne

- Podstawowa wrażliwość na dźwięk i zmiany jego brzmienia.
- Znajomość podstaw wiedzy z fizyki, działy: drgania, fale, fale dźwiękowe.

Treści programowe

semestr I

- Dźwięk jako zjawisko fizyczne i wrażenie słuchowe
- opis barwy dźwięku, terminologia

- zauważanie, rozróżnianie i rozpoznawanie zmian barwy dźwięku powstających w wyniku określonych modyfikacji widma dźwięku (terminy ćwiczeń rozłożone do końca II semestru, na przemian z pięcioma dalej wymienionymi tematami):
 - ograniczenia pasma (szum biały, różowy, dźwięki mowy, muzyka)
 - zmiana charakterystyki liniowej pasma przenoszenia (szum biały, różowy, dźwięki mowy, muzyka),
 - detekcja i identyfikacja przekształceń liniowych sygnału, zwiększanie stopnia trudności do trzech zmian równocześnie, na różnego rodzaju materiale muzycznym,
- barwa dźwięków mowy,

semestr II

- rozpoznawanie barwy dźwięków instrumentów muzycznych,
- rozpoznawanie stopni dynamicznych dźwięków instrumentów muzycznych,
- cechy barwy związane ze zmiennością dźwięku w czasie,
- rozpoznawanie warunków pogłosowych, barwa pogłosu,

semestr III

Cechy fizyczne i wrażeniowe dźwięku:

- zależności między barwą i głośnością dźwięku,
- percepcja wysokości dźwięku, zależności między barwą i wysokością dźwięku, – inne wymiary barwy dźwięku,
- wrażliwość różnicowa słuchu na zmiany określonych cech fizycznych dźwięku,
- zjawisko maskowania dźwięku,
- zjawiska czasowe; percepcja innych cech w zależności od czasu trwania dźwięku – słyszenie przestrzenne,
- percepcja odkształceń liniowej charakterystyki przenoszenia (powtórzenie ćwiczeń z I roku)

semestr IV

- instrumenty muzyczne jako źródło dźwięku – kierunkowość promieniowania,
- skale i systemy muzyczne,
- słuchowa parametryczna ocena jakości urządzeń elektroakustycznych,
- słyszalność zniekształceń i zakłóceń w dźwięku,
- słuchowa parametryczna ocena jakości nagrań,
- percepcja odkształceń liniowej charakterystyki przenoszenia (powtórzenie ćwiczeń z I roku)
- wielowymiarowa słuchowa ocena jakości dźwięku (powtórzenie)
- realizacja i prezentacja indywidualnych prac seminaryjnych studentów na wybrany temat z zakresu zagadnień percepcji słuchowej

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ		Kod efektu
Wiedza	1	Posiada ogólną wiedzę z zakresu estetyki, w tym wiedzę z zakresu estetyki dzieła filmowego oraz gier wideo jako elementu powiązań i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowanego kierunku.	P6_SD_W01
	2	Ma wiedzę z zakresu akustyki, w tym akustyki muzycznej oraz psychoakustyki, niezbędną przy tworzeniu i realizowaniu własnych koncepcji artystycznych.	P6_SD_W09
	3	Zna zagadnienia percepcji obrazu i dźwięku i wpływu warstwy dźwiękowej na percepcję filmu.	P6_SD_W14
Umiejętności	1	Umie samodzielnie wytworzyć i zrealizować własną koncepcję artystyczną poprzez wykonanie studyjnego nagrania muzycznego muzyki klasycznej, jazzowej i rozrywkowej przy zastosowaniu najbardziej adekwatnych narzędzi warsztatowych oraz technologicznych. Umie ocenić zarejestrowany materiał pod względem artystycznym oraz dokonać zgrania materiału i montażu muzycznego.	P6_SD_U01
	2	Posiada biegłość w identyfikacji cech dźwięku właściwych obszarowi klasycznego solfeżu muzycznego, jest biegły w zakresie słuchowej percepcji i oceny materiału dźwiękowego, zapamiętywania go i operowania nim.	P6_SD_U06
	3	Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych i wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień z zakresu reżyserii dźwięku w powiązaniu z dyscyplinami pokrewnymi. Zna formy zachowań związane z publiczną prezentacją własnych prac z zakresu reżyserii dźwięku.	P6_SD_U13
Kompetencje społeczne	1	Wykazuje się zdolnościami psychologicznymi: wyobraźnią i kreatywnością.	P6_SD_K01
	2	Wykazuje się zdolnościami psychologicznymi: odpornością na stres i cierpliwością.	P6_SD_K04
	3	Rozumie konieczność precyzyjnej organizacji pracy, posiada zdolność adaptacji do zmieniających się okoliczności.	P6_SD_K07

Literatura podstawowa

- Everest, A. (2004). *Podręcznik akustyki*. Sonia Draga, Katowice.
- Joras, U. (1998). *Wykłady z psychoakustyki*. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
- Miśkiewicz A. (2002). *Wysokość, głośność i barwa – badanie wymiarów wrażeniowych dźwięków muzycznych*. AMFC, Warszawa.
- *Helmet-Mounted Displays: Sensation, Perception, and Cognition Issues* (2009). C. E. Rush, M. B. Russo, T. R. Letowski, E. T. Schmeisser (ed.), U. S. Army Aerodynamical Research Laboratory, Fort Rucker (Alabama), U. S. Army Research Laboratory, Aberdeen Proving Ground (Maryland). Rozdział II (*Auditory Perception and Cognitive Performance*)

Literatura uzupełniająca

- Meyer J. (2009). *Acoustics and the Performance of Music. Manual for Acousticians, Audio Engineers, Musicians, Architects and Musical Instruments Makers*. 5th edition, Springer.
- Moore, B.C.J. (1999). *Wprowadzenie do psychologii słyszenia*. A. Sęk i E. Skrodzka (tłum.), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Poznań.
- *Kształtowanie percepcji sekwencji dźwięków muzycznych*. (2001). A. Rakowski (red.), AMFC, Warszawa.
- Ozimek, E. (2002). *Dźwięk i jego percepcja. Aspekty fizyczne i psychoakustyczne*. Wydawnictwo PWN Warszawa–Poznań
- *Sztuka słuchania* (2015). T. Rogala (red.), Wydawnictwa UMFC, Warszawa
- *Barwy ciszy* (2019). T. Rogala (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, Warszawa
- *Studia nad wysokością i barwą dźwięku* (1999). A. Rakowski (red.), AMFC Warszawa.
- Materiały z Sympozjów Inżynierii i Reżyserii Dźwięku (ISSET).

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

internetowa biblioteka Audio Engineering Society – www.aes.org

Data modyfikacji	29.08.2025	Autor modyfikacji	Dr Katarzyna Figat
Czego dotyczy modyfikacja	Korekta spisu efektów uczenia się w związku ze zmianą listy efektów.		